UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs In Primam Digesti Novi

Bartolus

Lvgdvni, M.D.LXVII.

Acceptilationibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96158

Visual Library

b Ale. ℂ Poſt mortē. Utrū mandatū conferri poſſit poſt mortē meā, de hoc vide late p Ang. in rep. huius l. p eundem in diſpu. ſua, Aſten. miles. in j. du. ⁊ ibi dt, ꝙ hic, dūmō mandans cū hrde deceſſerit, alias extinguit: qm̄ cum hec ſint bona vacantia, nō repn̄tant perſonam defuncti, ſicut hr̄ditas. l. j. §. an bona. j. de iur. fiſ. Et ſic talis ꝓcurator nec noīe dn̄i veri, nec dn̄i putatiui repn̄tati p hereditatem, poſſet actum gerere. Caſus eſt ſing. ſm eum in l. j. ſm vnam lec. C. de act. ⁊ obl. Item dt de facto fuiſſe iudicatum Floren. in fauorem egre. mil. do. Pau. de Serui. Et vide Bar. in l. j. ſ. de dona.

De acceptilationibus. Tit. iiij.

ℂ Continuationem huius rub. collige ex l. j. ſ. ti. j.

LEX I.

a Acceptilatio. a Dr̄ hic, p mutuam interrogationē. Contra, imo non eſt niſi vna interrogatio, ⁊ vna rn̄. l. ⁊ vno. § j. j. eo. tit. Gl. in verb. interrogōnem dt, ſcʒ interrogantis, ⁊ interrogati, vult dicere, mutuam interrogationem. ſ. p mutuā verborū expſſionem, ⁊ interrogātis ⁊ interrogati. Uel dic ꝙ h. d. inſpecta nouatione, que rīr acceptilōnē ꝑcedit, ⁊ ſic eſt duplex interrogatio vna creditoris ī nouatione, alia debitoris in acceptilōne. ¶ Itē dr̄ hic, ab codeʒ nexu, ⁊ ſic innuit ꝙ liberem debitor ⁊ creditor. Contra creditor nō eſt obligatus, ergo ei non contingit liberatio, vt. ſ. de ver. obl. l. decem. ⁊ ſ. ti. j. l. ſi decem. Dicit gl. in debito eſt quedā obligatio, qua vnus tenet, ⁊ alius tʒ. Un̄ ſtatim cuʒ liberat ille, qui tenet, dr̄ liberari ille qui tʒ. Alle. l. cum in antiquioribus. C. de iu. delib. ſed iſta l. cum in antiquioribus. nō facit aliquid, ſed bene faciunt alie leges, quas alle. gl. vcʒ. l. j. §. nō aūt. ſ. de exerci. ⁊ l. quoties. §. ſicut. de admi. tu. ⁊ eas alle. Azo. in ſum. huius tit. Alij dn̄t, ꝙ vterq; inuicem debebat. Dicit gl. ꝙ hoc non plʒ, q̄ eſſent due acceptilationes. Iac. de Are. dt, ꝙ in vno debito quilibet tenet. Nam debitor tenet dare, creditor accipere. l. fideicommiſſa. §. ſi rem. de leg. iij. Et iſto reſpectu pt dici, quod vterq; eſt debitor, ⁊ vterq; liberatur.

ADDITIO.

a Alex. ℂ Acceptilatio. An acceptilatio ꝓbet ſolōnem, vide in l. Aurelio. in fi. de lib. leg. ⁊ Bar. ⁊ Bald. in l. j. C. de reuo. his, que ī frau. cred. Et an acceptilatio p appoſitioneʒ diei vitiet, p Bar. in l. in diem. j. eo. An acceptilatio facta p ꝓcuratorem non hn̄tē ſpeciale mandatum, habeat vim pacti, Bar. ꝙ ſic, in l. an inutilis. in prin. j. e. iſta verba confiteor me habuiſſe, acceptumq; tuli, non ꝓbant numerōnem: ⁊ vīr potius dicta ad ſolenniʒanduʒ acceptilōnem, quā ad aliud, vt no. Bar. in l. ſi in ſtipulatum. ſ. de don. ⁊ vide Bar. in l. ſi ex pluribus. in prin. ſ. ti. prox.

LEX II.

1 ☞ Pupillus in eo ꝙ cōcernit ſuum cōmodum pt obligari.
2 Pupillus ſoluendo, liberat̄ conſumptione ſecuta.
Acceptilatio equiparatur ſolutioni, cui poſtea ſecuta eſt conſumptio.

a Pupillum. a Op. gl. cum debeat ꝑcedere obligatio p Aquil. ſtip. quō poterit obligari pupillus: Dicit gl. ꝙ poterit obligari cū ſiat ad ſuum commodum. Et ſic no. † ꝙ pupillus pt ſe
1 obligare, qn̄ eēt ꝯmodum ſuum. Glo. tn̄ vr̄ alibi dicere, ꝙ ex tali obligatione pupillus obligat̄ naturaliter tm̄, q̄ naturalis eſt efficax ad tollendas ꝑcedentes obligationes, que naturalis poſtea tollet̄ per acceptilōnem. Ita no. in l. obligari. in princ. ſ. de
2 aut. tut. † Op. pupillus. non liberaret̄ ſoluendo, l. quod ſi forte. §. ſi. ſ. ti. j. ergo nec per acceptilōnem, vt. j. eo. l. in diem. Rn̄. pupillus non liberaret̄ ſoluendo, verum eſt, niſi conſumptione ſecuta. Acceptilatio ergo equiparat̄ ſolōni, cui ſolōni ſecuta eſt poſtea conſumptio. ita dʒ intelligi hic.

ADDITIO.

a Pom. ℂ Pupillum. Et pro confirmatione huius gl. facit tex. in l. cum hi. §. eam tranſactionem. ff. de tranſac. ⁊ facit in ꝓpoſito gl. quam ibi ſequit̄ Bal. in l. ꝯ iuris ciuilis regulas. in princ. ſ. de pac. Facit etiam ꝯ Ro. cccclliij. ⁊ Ang. conſ. vlti. quorū quidem dicta ponit Barb. in conſ. ſuo. xxxv. in ij. vbi de forma illa allegat gl. in l. quecunq;. C. de bo. que lib. ⁊ vide etiam Barb. in rub. de reb. eccl. non alie.

LEX III.

1 ☞ Acceptilatio facta per ꝓcuratorem vel ꝓcuratori, requirit ſpeciale mandatum, nec ſufficit generale.
2 Procurator non pōt facere nec recipere acceptilationem.

1 Per procuratorem. Quero, † quod mandatum requirat̄: Rn̄. quidam dn̄t ſpeciale mandatum: ⁊ iſta vera. Alij dn̄t ꝙ ſufficit gn̄ale mandatuʒ cū libera, ⁊ iſta non eſt vera. Nam tutor hʒ gn̄ale mandatum cum libera, vt no. in l. mandato, vt no. in d. l. mandato gn̄ali. ſ. de proc. ⁊ tn̄ non pt accepto ferre, vel ei accepto ferri. l. ⁊ per iuſiurandum. §. tutor.
2 j. eo. Sed quero, que eſt ratio, ꝙ per ꝓcuratorem non pōt nobis queri liberatio per acceptilōnem: Dicam. j. eo. l. ⁊ per iuſiurandum. §. tutor. j. eo. tit. Item quero, vtrum acceptilatio inualida pp defectū ꝓcuratoris habeat viʒ pacti: Dicā. j. e. l. an inutilis.

LEX IIII.

1 Solutio non pōt fieri ſub condōne, conditio tn̄ poteſt apponi effectui ſolutionis.
Acceptilatio pt fieri ſub condōne, qn̄ conditio apponit̄ effectui ipſius acceptilationis.
2 Acceptilatio per appoſitionem diei eſt nulla.

In diem. Op. de l. quod in diē. j. eo. ti. Sol. acceptilatio non recipit diem, vel condōnem expſſam, vt hic: ſʒ tacitaʒ ſic, vt in ꝯrio. Secundo op. ſolu. pt fieri ſub condōne. l. ſub condōne. ſ. ti. j. ergo eodem mō acceptilatio, que eius exemplo, eſt inducta.
1 Aduerte dicas ſic. † Sol. pūt eſt actus, non pt fieri ſub condōne, ſcʒ, q̄ vera ſtatim ſoluitur. ſed effectus liberōnis pt cōferri ſub condōne, vt l. ꝯria. Ita hec verba acceptilōnis non pāt eē ꝯdōnalia, vt habeo, acceptumq; fero, ſi Imperator venerit in Italiam, vt gl. exemplificat: ſʒ ſi dicereʒ ſic, habeo acceptumq; fero pure, hoc acto, ꝙ iſta acceptilatio liberet te, ſi Imperator venerit in Italiam. certe credo, ꝙ iſta acceptilatio valeret, exemplo ſolōnis, vt l. ꝯria. Un̄ debes inſpicere vtrum conditio apponat̄ ipſi acceptilōni, an effectui, vt videmus in ſolōne. Nam ipſi ſolutioni, vel acceptilōni non pt apponi, q̄ ſibi ſit repugnantia, ſeu ꝯdictio. quod. n. ego receperiʒ in pn̄ti, vel in ptō, ⁊ quod hoc idē pendeat ex futuro euentu, eſt ꝯdictio. iō recipit condōnē vel diē: ſed effectus liberōnis bn̄ pt pēdere ex futuro, vt. ſ. dixi. ℂ Quero, dr̄ hic ꝙ acceptilatio non recipit diē, † vtrū acceptilatio ſit
2 nulla p appoſitionē diei, an annullet̄ appoſitio diei, ⁊ acceptilatio remanet valida: Dn̄t quidam acceptilōnem remanere validam exemplo ſolōnis. Alij dn̄t, aliud in acceptilōne, aliud in ſolutione quantum ad hoc. Rō, q̄ in ſolōne creditor hʒ vere, merito contingit liberatio incontinenti, ſed in acceptilōne non hʒ vere. Et iſta plʒ mihi: rō, q̄, qn̄ in acceptilōne apponit̄ dies, vel ꝯditio eſt pctūm in forma, q̄ ipſa forma eſt conditio, vt. ſ. dixi, merito nullam liberōnem parit, vt. j. eo. l. an inutilis. in prin.

LEX VI.

1 ☞ Uerba liberationis gn̄alia referunt̄ ad oēs obligationes.

Pluribus. Acceptilatio gn̄alis refert̄ ad omnia, niſi appareat eē ſenſuʒ d
1 certis. h. d. No. ꝙ verba liberōnis gn̄alia referuntur ad oēs obligationes, vt hic, ⁊ dixi. ſ. tit. j. l. ſi ex pluribus. §. j. Plenius dixi in l. Aurelio. §. Caius. ſ. de lib. leg.

LEX VIII.

1 ☞ Acceptilatio peccans in forma non hʒ vim taciti pacti. ſec9 ſi peccat in materia.
Peccatum in forma eſt maius ꝙ̄ in materia.
2 Acceptilatio facta p ꝓcuratorem non hn̄tem ſpeciale mandatū hʒ vim pacti, niſi ſciens ſciret non valere.

a An inutilis. a Hic eſt duplex litera. Una negatiua, alia affirmatiua, ⁊ ſʒ vtranq; h. d. Si acceptilatio peccat in forma, non hʒ vim pacti: ſecus ſi peccat in materia. Scōm vnam lect. hʒ vim pacti ſm aliam non. ℂ Quero, que eſt verior lectu.
1 Gl. hic diſputat, finaliter ⁊ bene, ſm oēs determinat, aut † acceptilatio peccat in ſui forma, q̄ ſub conditione, vel in diem, vel inter abſentes, ⁊ non hʒ in ſe tacitum pactum, vt hic. Aut peccat in materia, ⁊ tunc hʒ in ſe tacitum pactum, vt. j. ea. l. §. acceptuʒ fieri. ⁊ l. ſi accepto latum. j. eo. Not. ergo ꝙ maius eſt peccatum
2 in forma, quam in materia. ℂ Quero, quid † ſi eſt peccatum in cauſa efficienti, quia facta eſt per procuratorem non habentem ſpeciale mandatum. vt. ſ. eod. l. iij. Certe puto ꝙ vim pacti habeat. Pro hoc induco. ſ. de proc. l. quacunq; ratione. Et predicta intellige, niſi faciens acceptilationē fuerit prudēs, ſciensq;
non

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

non valere, non facturus ſi ſciret valere, ⁊ de hoc op𝔷. quod cõ-
ſtet. Nam l𝔷 non preſumatur ignorare ius, tñ q2 ius vult hanc
conuentionem in caſibus pdictis, ſaltem valere iure pacti, pſu-
mit hoc ſciuiſſe: ⁊ quod voluiſſet hoc mõ valere, put valere põt.
De hoc dixi plenius. de verb. obl. l. j. §. ſi quis ita.

ADDITIO.

a Ale. ¶ An inutilis. Vide Bal. in l. non codicillum. C. de teſta. per Cano. in c. ſignificaſti. de homic.

§. Seruus communis.

Seruus cõis qui querit obligationem, põt querere obligationis liberationem. h. d.

§. Acceptum fieri.

Op. de l. ſi accepto latum. j. eo. ⁊ l. cum emptor. s̃. de reſcin. ven. Sol. Non põt tolli p acceptilationem ptãte accepti
lationis, ſed vi pacti hic, vñ h𝔷 vim pacti. Item opp. j̃. eo. l. ⁊ per
iuſiurandum. §. ⁊ ſi fideiuſſori. Solue, vt ibi. Item op. C. de tran
ſac. l. vt rñſum. Dic vt ibi.

1 ☞ Acceptilatio tollit obligationem ciuilem.
2 Acceptilatio dicitur de iure gentium per fictionem.

§. Filiusfamilias.

Obligatio ciuilis tolliť p acceptilõne𝔷 non pretoria.
Item ſublata principali, tolluntur acceſſorie, vñcunq𝔷 inducte, h.
d. ¶ Op. de l. ſi quis reum. §. idem Julianus. de lib. leg. vbi pr̃
p̃t liberari per acceptilationem. Sol. verum eſt iure pacti, non
iure acceptilõnis. Rõ, q2 non teneť ciuiliter, ſ𝔷 de peculio. S𝔷 ↄ̃
hoc op. j̃. pr. rñ. vbi dñs liberať per acceptilõnem, ſ𝔷 dñs teneať
de peculio. Sol. Dñs accepto ferendo ipſe ſibi non p̃t liberari
iure acceptilõnis, ſicut nec pr̃, vt hic: ſed p acceptilõnem facta𝔷
a ſeruo, liberato ſeruo, qui tenebať verbis, per gñiam quandam
1 liberatur dñs, vt hic. Item eſſet in patre, vt. s̃. prox. rñ. † ¶ Itẽ
a op. a q actus ciuilis tollat obligõnem iuris gentium, vel de iure
pto. vt videmus in nouatione, vt. s̃. de noua. l. j. Solu. Nouatio
tendit ad eundem effm̃, ad quem tendit prima obligatio. ſ. ad o-
bligandu𝔷, iõ quelibet obligatio patiť ſe perimi, ⁊ nouari p al'ã
obligõnem: ſed acceptilatio directa tendit ad perimendũ. Vñ
non p̃t perimere, niſi obligõnem, que de iure ci. eſt verbis indu
2 cta, ita no. hic, ⁊ Inſt. qui. mo. tol. ob. §. j. Dr̃ hic, † q acceptilatio
eſt de iure gentium. Contra, imo eſt de iure ciuili introducta a
Gallo Aqui. l. ⁊ vno. §. j. j̃. eo. ti. Sol. Dñt quidam, iure gentiũ
ap pbato. Hoc non pl𝔷. non. n. potuit approbare ius gentiũ id,
quod non cognouit. Vel dic, õt gl. q eſt iuris gentiũ pp pactũ,
qđ h𝔷 in ſe. Iſta eſt ſatis bona, vel aliter eſt iuris gentiũ p fictio-
nem. Nam acceptilatio, eſt imaginaria ſolu. ſed ſol. de iure gen.
eſt, vt. s̃. de cura. furio. l. conſilio. in fi. ⁊. s̃. ti. j. l. pe. ergo, ⁊c.

ADDITIO.

a Alex. ¶ Item op. Acceptilatio non perimit obligatione𝔷 iuris gentium, niſi deducatur in ſti plõnem, animo nouandi factã. Et de rõne vide Bal. poſt gl. in l. fi. C. eo. ⁊ vide Sali. poſt gl. ⁊ Jac. But. in l. actione. C. de tranſac. in prin.

LEX IX.

Pars.

Jam legem, ⁊ ſe. j. declara vt dicam. j̃. eo. l. ⁊ per iuſiurandum. §. j.

LEX XII.

Quod in diem.

Op. de l. accept latio. ⁊ l. in diem. s̃. eo. Sol. Hic h𝔷 diẽ vel con dõnẽ tacitã: ſecus in die expreſſa, vt ibi.

LEX XIII.

1 ☞ Iuſm non induducit obligationem, pterq̃ in libertis, ſed p
iuſm obligationem iam inductam cogitur obſeruare.

a Et per iuſiurandum.

a Opp. q nõ eſt ↄ̃ctu
verbis nec p̃t tolli verbis. vt. s̃. eo. an inutilis. §. acce
ptum fieri. Sol. Obligatio que ↄ̃hiť iureiurando, ↄ̃-
hitur verbis. Ita õt gl. Ja. de Are. vr̃ dicere, q hoc nõ ſit verũ,
1 q2 iuſm obligõnem non inducit, ſed obligõnem iam inductã qs
per iuſm cogitur obſeruare. Sed hoc puto verum in omnibus
preterquam in liberto. Nam libertus ſolo iuro obligať, vt ple-
ne dixi. s̃. de fideiuſ. l. ſi quis p eo. in prin.

ADDITIO.

a Alex. ¶ Et per iuſiurandum. Adde Bar. in l. q iuraſſe. in prin. de iureiur.

1 ☞ Actus poſtquam eſt promiſſus, vel conſtitutus, ab itinere
ſeparari non poteſt acceptilatione.
2 Vſusfructus formalis dicitur pars fundi, non vſuſfruct⁹ cau-
ſalis.
3 Item dicitur pars fundi integralis.
Acceptilatio qñ valeat, ⁊ qñ non, tam in obligatione diuidua, q̃
indiuidua.

§. Si id quod in ſtipulatione𝔷.

Legam tex. vſq𝔷 ad §. cum qui. ⁊ poſtea tradam vobis regulas,
per quas apparebit declaratio iſtius materie. ¶ Op. de l. lo-
1 ci. §. j. s̃. ſi ſer. ven. ⁊ l. qui ſella. in prin. s̃. de ſer. ruſt. pred. † So
lu, ab initio p̃t ſeparatim conſtitui iter ab actu: ſed poſtq̃ actus
eſt conſtitutus vel pmiſſus, non p̃t ab itinere ſeparari p accepti
2 lationem, vt hic. ¶ Vlterius op. ad §. ill d. ⁊ vr̃ † q vſusfruct⁹
ſit pars fundi, vt. s̃. de vſufr. l. iiij. ergo vr̃ q poſſit per acceptila
tionem tolli. Solu. Lex ↄ̃ria loquitur in vſufructu formali q dr̃
pars fundi. hic loquitur in vſufructu cãli, qui erat in obligatio-
ne, qui vſusfructus cãlis non dr̃ pars. Preterea cum acceptila
tio fit de vſufructu, fit de vſufructu formali, put eſt ſeparatus a
proprietate: ſed ille non erat in obligatione: ſed erat in obliga-
tione vſusfructus cãlis. Sed ↄ̃ hoc opp. ex gl. s̃. de fideiuſ. l. ſi a
reo. vbi fideiuſſor poteſt accedere in vſufructu, l𝔷 principalis p
miſerit fundum: ergo apparet non eſt aliud. Solu. Aliud eſt in
actu obligationis, q2 promittendo vſumfructu, hr̃ reſpectu ad
cãlem, vt vniatur cu𝔷 proprietate, qui cãlis erat in obligatione,
ſed in actu liberationis cum tractatur de ſeparatione ⁊ proprie
tate, de neceſſitate hr̃ reſpectus ad formalem, qui in obligatio
a ne non erat. Poſſumus etiam ſoluere a alio modo ↄ̃rium de d. l.
iiij. s̃. de vſufr. vt dicamus, q vſusfructus eſt pars fundi, ſc𝔷 inte
gralis: q2 ex vſufructu, ⁊ proprietate conſtituitur fundus, ſicut
cementa, ⁊ paries, eſt domus, vt hic dr̃. Sed illud, quod tex. hic
õt, qui accepto facit, d𝔷 totum, vel partem accepto facere, d𝔷 in-
telligi de parte diſcretiua, vt tertia, quarta, quinta, ⁊c. vt. s̃. co.
l. pars. vel de aliqua parte certa, vt puta, de tali dimidia a tali
parte ſic confinita. Sed ↄ̃ hoc vr̃, q hic dicitur in tex. vel parie-
tem, vel dietam in eo, quod õt dietam, eſt quedam pars diſcreti
ua ergo vr̃, q poſſit accepto ferri. Solu. Intellige de dieta, que
per ſe non conſiſtit, nec coheret ſolo, ita q partem diſcretiuã nõ
fecit: ſed magis eſt queda𝔷 acceſſio, ſeu ſuperficies, vt vidiſtis in
l. ſi duo. §. Labeo. s̃. vti. poſſ. ¶ Venio ad §. ſi quis vſumfructũ.
Op. de precedenti. §. Nam ſicut ſe h𝔷 vſusfructus ad fundu𝔷 to
tum, ita h𝔷 ſe vſus ad vſumfructum: ergo iſta acceptilatio hic nõ
non d𝔷 valere, ſicut in precedentibus dictum eſt. Preterea ſm
hoc remanet fructus ſine, quod eſſe non p̃t. l. per ſeruum. §. j. s̃.
de vſu ⁊ hab. Huius timore dicit gl. quod l𝔷 tollatur vſus p ac-
ceptilationem, tñ remanet eius commoditas. Certe ſm hoc iſta
acceptilatio nihil releuaret. Quare glo. õt, q iſta remiſſio v𝔷 ad
hoc, quod proprietarius poſſit aliǰs conſtituere vſum, ⁊ ego, qui
prius habebam vſumfructum, habeo commoditatem vſus, ⁊ v-
ſusfructus in eo, quod ſupereſt, alias nihil habeo, ſi nihil ſuper
eſt. Sed ſm hoc non tenebit iure acceptilationis extinguentis
vſum ſed magis iure cuiuſdam permiſſionis permittendo aliũ
p̃ferri mihi, quod ſatis pl𝔷. ¶ Sed de vno dubio, an ſit in p̃ced.
vt videar permittere debitori meo, q aliǰ conſtituat vſumfru-
ctum, vel iter, per acceptilationes predictas. Dñt quida𝔷, q ſic.
quod mihi vr̃ omnino ↄ̃ mentem tex. qui facit expreſſam drĩam
inter iſta, ⁊ ideo Ja. de Are. dicit, q ſit aliud hic, ⁊ aliud in p̃ce-
dentibus. Ratio. acceptilatio fit verbis, ideo in ea verba multũ
attenduntur. Sed qñ ego promitto vſumfructum, ⁊ poſtea tu li-
beras me ab vſu, ſaltem acceptilatio cum obligatione cõcordat
cum verbis: q2 vſus erat in verbis obligationis, ſicut in verbis
acceptilõnis: ſed in preceden. ſecus. Nam ſi pmiſiſti mihi fun-
dum, ſm verba, vſusfructus in obligatione non venit. Item ſi
promiſiſti viam, ſecundum verba iter in obligatione non eſt. ita
dicit Ja. de Are. ¶ Venio ad §. ſi is qui hominem. Op. de l. ſi
vnus. §. ſed ſi gñaliter. s̃. de pac. Solu. Dñt quidam, hic voluit
3 in totum renunciare obligationi: ibi non. Aliǰ † dñt, aliud in ac-
ceptilatione vt hic: aliud in pacto, vt ibi. Et iſta eſt vera ratio,
q2 acceptilatio eſt imaginaria ſolutio. Vñ ſicut per ſolutionem
vnius tota obligatio ſoluitur, ita per acceptilationem, vt hic.
¶ Item op. de l. homine. s̃. de opt. leg. Sol. Aliud in repudia-
tione, vt ibi aliud in acceptilõne, vt hic, per rationem predictã.
¶ Vltimo ex predictis in materia acceptilationis collige ali-
quas regulas negatiuas, ⁊ aliquas affirmatiuas. Primo vide
licet, q valet acceptilatio partis in obligatione diuidua, vt hic,
in verb. plane. Secunda, quod v𝔷 acceptilatio, qñ fit de omni-
bus partibus integralibus, vt hic, in verſ. ſi autem iter ⁊ actus.
Tertia, quod valeat acceptilatio, ſi fit de toto integrali, vt in

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

§.illud. Quarta, qđ v3 acceptilatio, ſi fit de eo, quod non eſt in obligatione, tñ pōt ſolui creditore inuito, vt in §.ſi is qui hoīem. Do regulas negatiuas. Prima, non v3 acceptilatio partis in obligōne indiuidua, vt hic, in §.j. Secunda, Non v3 acceptilatio eius, quod non eſt in obligatione, vt in §.illud. Tertia, Non v3 acceptilatio vnius partis integralis eius, quod eſt in obligatione, vt d.§.illud. In quo tñ diſtingue, aut acceptilatio concordat cum obligatione ſaltem verbis, aut non, vt.ſ.dixi.

ADDITIO.

a Alex. ¶ Poſſumus etiam ſoluere. Uide Bar. in l. qui vſumfructum.ſ.de verb.obl.

§. **Eum qui fundum.** Op.de l.ſi vnus.§.illud.ſ.de pact. Solu. Aut dolus eſt ꝯmiſſus, ⁊ pōt accepto ferri, vt in ꝯtrario. Aut loquimur de dolo committendo, ⁊ non pōt accepto ferri per rōnē poſitam in tex. ⁊ q2 eſſet ꝯ bonos mores.

§. **Si Stichum.** Si acceptilatio non v3 in expſſo, non v3 in tacito. Opp.de l.ſi vnus.§.ſed ſi ſtipulatus.ſ.de pac. Rñ. ibi, ſtiplō erat pura, ⁊ ſic acceptilatio v3 in expreſſo: hic vero in expreſſo non valuit, q2 in rerum natura non erat tpe exiſtentis condōnis.

§. **Si fideiuſſor.** Acceptilatio interpoſita ſuper oblig.verb. per ꝯmaz tollit obligationem alio modo ꝯctam.h.d. ¶ Op.ſ.eo.l.an inutilis.§.acceptum fieri. Solu. hic conſequitur reus per alium, ꝙ per ſe non poſſet, ⁊ ſic p ꝯmam principaliter non poſſet. Op.j.px.§. Solue vt ibi videbitis. Item op.j.ea.l.§.qui ita. Sol. vt ibi videbitis.

1 ☞ Acceptilatione pōt liberari vnus, ita quod ad alium non porrigatur.
2 Acceptilatio facta fideiuſſori, qñ proſit principali.
3 Acceptilatio facta fideiuſſori, quare non porrigatur ad fideiuſſorem.
4 Acceptilatio facta reo in caſu huius.§.non porrigit ad fideiuſſorem, l3 fideiuſſor liberetur per aliam regulam.
5 Fideiuſſor qui eſt liberatus acceptilatione, ita ꝙ ad reum principalem porrigatur, a reo non repetit, ac ſi ſoluiſſet.

§. Si legatorum. ⁊ §. Qui ita.

Gl. variat intellectu iſtorum §§. Acceptilatio facta fideiuſſori pendente condōne, cuius exiſtentia non fingit quem retro obligatum, non ꝓdeſt principali.h.d. ¶ Op.ſ.prox.§.vbi acceptilatio facta fideiuſſori ꝓdeſt principali. Dicit glo. in verb. debebūtur. hic in perſona fideiuſſoris tñ. vult dicere, Hic fuit actū, acceptilatio eēt perſonalis, nec porrigat ad reum principalez. Iſtam ſol. tene menti. Nam in ti.de lib.lega.l.iiij.§.i.habes, ꝙ ſemper cum quis non vult acceptilationem porrigi ad principalem, d3 liberare fideiuſſorem pacto, non acceptilatione. Sed
1 hic habes † ꝙ etiam acceptilatione pōt liberari vnus, ita ꝙ non
a porrigatur ad alium. Quod ſatis ꝓl3ª, q2 hoc video in ſolōne, q̃ fieri pōt vni, ita ꝙ non porrigat ad alium.l.in his.§.j.ſ.ti.j. ergo idem in acceptilatione, que eſt imaginaria ſolō, vt.j.eo.l.ſi ex pluribꝰ. ⁊ ſ.de noua.l.ſi re3.§.ſi duo. Sed l3 iſta ſolu. ſit vera in ſe, tñ non congruit litere, que eſt in hoc §.qui ita. qui aliam rōnē aſſignat.ſ.ne reus liberet acceptilatione antiquiore, q̃ ſit obligatio. Dat ergo gl. aliam ſol. vt ponatur caſus hic, ꝓut ponitur in l.pe.ſ.de fideiuſ. Sed iſtiꝰ caſus poſitio nō eſt bona, q2 ſ3 hoc acceptilatio eēt inutilis. Quare gl. dt, ꝙ eſt ſpeciale in legato ꝯditionali. Uidete, hoc nihil eſt dicere, vt.j.proxi.§.qui ita. ergo vera eſt iſta, reus non pōt liberari p acceptilationem fideiuſſoris antiquiorem obligatione: ſed in legatis qs dr̃ obligari exiſtēte condōne, ne retro fingit obligatus.l.j.§.j.ad Syll. ⁊ l.ſi mater.§.eandem cām.de exce.re iud. merito acceptilatio facta fideiuſſori ad reum, non porrigit. Idem in §.qui ita. Nam obligatio que pendet ex condōne ꝑtātiua, non trahit retro condōne exiſtente.l.potior.in prin. ⁊ l.j.ſ.qui po.in pig.ha. ſed hic loquitur in condōne ꝑtātiua.ſ.ꝙ Titio credidero, dare ſpondes, merito cum hodie ſit obligatus reus, nec fingitur retro obligatus, acceptilatio antiquior non pōt ꝓdeſſe: ſecus eſſet in condōne caſuali, q2 tunc retro fingeretur obligatus, ⁊ liberatus.l.ſub condōne.ſ de ſol. Ita debetis intelligere iſtam materiam: ⁊ eodem modo
2 intelligite.j.eo.l.ſi ex pluribus. Ideo aſſumite hic tria verba, † qñ acceptilatio fit fideiuſſori, aut acceptilatio eſt nulla, ⁊ principali non prodeſt.l.pe.de fideiuſ. aut eſt aliqua, ⁊ tunc aut eſt tpe facte acceptilationis principalis, erat obligatus vere vel ficte, vt q2 ſub cōdōne que retrotrahit, ⁊ acceptilatio ꝓdeſt principali, vt.ſ.proxi.§. ⁊ j.eo.l.ſi ex pluribus. quod intellige, niſi ꝯtrium actum ſit expreſſe, vt hic ſ̃m vnam ſol. Aut non erat tunc obligatus vere vel ficte, vt in legatis, ⁊ in ꝯctibus, ſub condōne ꝑtātiua, ⁊ ad eum nō porrigitur liberatio. Caſus eſt hic. ¶ † Quero,
3 que eſt ratio, quod porrigatur ipſum fideiuſſorem, cui eſt facta, ⁊ non ad alium. Dicit Oldr. q2 non eſt tante potentie acceptilatio reſpectu eius, ad quem ſolet porrigi per conſequentiā, quante eſt reſpectu principalis: ⁊ ideo dr̃, ꝙ qñq3 principalis liberat ipſo iure: ſed ille, ad quem porrigit per conſequentiam, ope exceptionis.l.reſcriptum.§.plerunq3.ſ.de pac. Item eſt rō naturalis, q2 actus violentus non eſt tante potentie, quante actus naturalis, ſed vt fideiuſſor liberetur, cui eſt facta acceptilatio, eſt actus naturalis, ſed vt porrigatur ad alium, eſt actus violentꝰ:
4 ideo non eſt tante potentie. ¶ † Sed quero, quid eē, ſi facta eſſet acceptilatio reo in caſu iſtius.§.an porrigatur ad fideiuſſorem. Rñ. non virtute acceptilationis, per rōnes predictas. ſed puto, ꝙ fideiuſſor liberaretur per aliam regulam, q2 fideiuſſor nō poteſt teneri pro eo, qui nullo modo eſt obligatus.l.ſi fideiuſſor obligari.in prin.ſ.de fideiuſ. ¶ † Quero, quid ſi fideiuſſor eſt li-
3 beratus acceptilatione, ita ꝙ porrigatur ad reum principalē, an ipſe pōt repetere a reo, ac ſi ſoluiſſet: quod vr̃, q2 acceptilatio h3 vim ſolutionis. Certe de hoc habetis text. qui diſtinguit in hoc, in l.idemq3.§.ſi.cum l.ſeq.ſ.man. Ad rationem cum dicis, acceptilatio h3 vim ſolutionis, rñde, vt gl. dt in ſimili in l.duobus.§.a fideiuſſore.ſ.de iureiur. vbi dicitur, ꝙ iuramentum h3 vim ſolutionis, ⁊ ideo iuramentum fideiuſſoris prodeſt principali, ⁊ tñ non poterit repetere. Dic vt ibi in glo. q2 eſt notabilis ad hoc multum.

ADDITIO.

a Alex. ¶ Satis pl3. Poteſt acceptilatio fieri principali cū hoc, quod non tranſeat ad fideiuſſorem, ⁊ hoc ſequitur Imol. in l.ſi heres pecuniam.ad Treb. vbi etiam Rom. l3 Ang. ibi ꝯtrium tenuerit, ſed Iul. in l.j.ad ſi.C.de tranſact. t3 ꝯ iſtam gl. ꝯ quam etiam hic t3 Cu. per tex. in l.ſi quis reum.ſ.de liber.leg. ſed rñde vt ibi per Bart. ⁊ adde gl. ⁊ Bart. in l.ſi cum exceptione.§.Labeo.ſ.quod me.cau. ⁊ Bar. in l.a ſnīa.in prin.j.de appel.

1 ☞ Tutor, curator, ⁊ ſimiles, non poſſunt accepto ferre, ⁊ quare.

§. **Tutor.** Nunquam potui videre, que ratio mouit Iuriſconſultum ad dicendum hoc. Sed queramꝰ
1 que eſt ratio, † ꝙ tutor, ⁊ curator, ⁊ ſimiles non poſſunt accepto ferre, cum eis poſſit ſolui.l.vero ꝓcuratori.ſ.ti.j. ⁊ l.quod ſi forte.§.j.eo.tit. Poſſumus dicere, hec acceptilatio eſt imaginaria ſol. ⁊ ſic eſt quedam ſolu. ficta. Alia fictio eſt, ꝙ tutor, ⁊ curator, ⁊ ꝓcurator hñr loco dñi, vt ſ.pro empto. l.qui fundu3.§.ſi tutor. Item debes ſcire, ꝙ aliquid fieri pōt ad fictionem, qñ illud fieri commode pōt, arg.l.q2 rō.ſ.de condit.inſtit. ⁊ dixi hoc in l.ſi is qui pro emptore.ſ.de vſuca. ſed iſti pñt nouare, ⁊ ſic non erunt tot fictiones, merito lex non permittit eis acceptilationem, niſi prius nouetur. Secundo quero, que eſt ratio, ꝙ tutor, ⁊ curator non pñt liberari acceptilatione: Poſſumus dicere ꝙ acceptilatio eſt actus ciuilis, ideo alteri per alterum non pōt queri directo.l.ea que ciuiliter.ſ.de acq.re.do. Sed videmus ꝙ procurator non querit dño directo.l.reſcriptum.in fin.ſ.de pac. nec tutor pupillo.l.quoties.in prin.de admi.tut. Iſta ratio non pl3, ꝑ l.iij.in fi.ſ.eo. vbi per procuratorem poteſt queri per acceptilationem, ſi h3 procurator ſpeciale mandatum, ⁊ tñ per procuratorem non pōt queri actio directa. Quare potes dicere, quod ē ratio, ne due fictiones concurrant, vt.ſ.dixi. Sed iſta eadem ratio non impediret procuratorem habentem ſpeciale mandatū. Que ergo eſt ratio: Rñd. q2 ſic placuit Iuriſconſulto. Nam non video aliquam rationem vrgentem.

§. **Ex pluribus.** Iſtum §. declara, vt dixi in l. ex duobus.ſ.de duo.reis.

LEX XIIII.

NIſi conſentiat. Si in acceptilatione venit aliud, quam ſit in obligationem, non v3.h.d. De materia huius l.dic vt dixi.ſ.l.prox.§.j.

LEX XV.

SI is qui Stichum. Adiectio vltra debitum acceptilationem non vitiat.h.d.

Lex

LEX XVI.

S I ex pluribus. Acceptilatiōe facta vni ex pluribus reis debē di, ceteri liberantur, ſicut ſolōne. h. d. Opp. gl. de l. ij. §. ſi tamen. ff. de ver. obl. Dicit gl. hic fuit facta acce ptilatio in rem: ibi in perſonam. Sed dic, vt ibi, q2 ibi non ſunt duo rei, vt ibi no.

§. Si iudicati. Opp. de l. & per iuſiurandum. §. ſi legatorum. ff. eo. Gl. ſoluit duob9 modis. Tu dic vt ibi dixi.

LEX XVII.

Q Ui hominem. Pars vnius ex reb9 alternatiue debitis pōt ꝑ acceptilationem ab obligatione ſubduci. h. d. Aduer te, q2 eſt difficilis. ¶ Opp. q2 quinq3 ſolutis in nulla parte contingit liberatio. l. ſi ſtipulatus. §. qui decem. ff. ti. j. & l. ij. §. i. ff. de ver. obl. & l. ſi non ſortem. §. ſi decem. ff. de cond. inde. Huius timore hec lex legit duo. mod. Primo, q2 hec ſit alternatiua legis, non hoīs: & ſic loquatur in obligatione ſimplici, nō alternatiua: vt q2 debes mihi hoīe3 ſimpliciter, vel debeas decem ſimpliciter, & ſm hoc non obſtant 9tria, que loquunt in obligatione alternatiua. Alio modo legitur, & iſta congruit magis huic litere, quod hic loquat in obligatione alternatiua. S3 glo. non ſoluit hoc 9trium bene, nec hic, nec alibi. ideo dic, ꝙ aliud in ſolutione, vt in 9trijs, aliud in acceptilatione, vt hic. Rō, ſolutio partis non parit liberationem, ne ſi ſolueretur pars in alia re, ſequeretur inconueniens, quod ponitur in l. in executione. §. ꝓ parte. ff. de ver. obl. quod inconueniens non pōt habere locum, qñ quis liberatur per acceptilationem, vt hic. Idem in eo, qui a parte abſoluitur per ſnīam. l. ij. §. ſi tñ hominem. ff. de ver. obli. & ibi Pe. hoc t3, & ibi dixi.

LEX XVIII.

1 ☞ Officium iudicis, & actio in rem nouari poteſt.
2 Obligatio, & acceptilatio, qñ hoc agitur, nouari pōt.
3 Verba ſuperflua appoſita in 9ctu ad maiorem declarationem, non iuuant 9ctum.

a
1 **E T ex vno. §. Eius rei.** [a]Not. ex hac l. † ꝙ officium iudicis, & actio in rem pōt nouari: quod qualiter intelligat. j. dicam titu. j. l. j. Secundo not. quod
2 obligatio, & acceptilatio qñ hoc agitur, pōt porrigi ad oēs obligationes, etiam quas quis ignorauit, ſi hoc agatur. ¶ Oppo.
3 † ꝙ hic ſint aliqua verba ſuperflua. Glo. Inſti. quib. mo. tol. ob. §. j. hoc fatetur, tñ non eſt incongruum, quod in 9ctibus apponantur aliqua verba ſuperflua ad maiorem declarationem. l. q̃ dubitationis. ff. de reg. iu. Sed Sceuola[b] reprehendit Gallum Aquilium de ſuperfluitate, & breuitate in illa forma teſtamenti, quam dedit in l. Gallus. ff. de lib. & poſth. Op. ꝙ res mea non pōt ꝓmitti mihi. l. nemo rem ſuam. de verb. obli. Dicit glo. hic non promittitur res mea, ſed pretium rei mee.

ADDITIONES.

a Alex. ¶ Eius rei. Vide quod no. Bar. poſt gl. in l. Aurelius. §. Meuia. ff. de lib. leg.
b Alex. Sed Sceuola. Adde glo. & ibi Barto. in l. vt rñſum. C. de tranſac. quod no.

LEX XIX.

S I accepto latum fuerit. Opp. ff. eo. ti. l. an inutilis. in prin. Solue, vt ibi dic tur.

LEX XX.

1 ☞ Numeratio, non requiritur, vbi acceptilatio interponitur, & ei non pōt opponi exceptio non numerate pecunie.

1 **S I accepto fuerit.** † Not. ꝙ vbi apponitur acceptilatio, non requirit numeratio, & ei nō pōt opponi exceptio non nume. pec. Et adde hanc legem ꝓ caſu ad id, quod dixi. ff. ti. j. in l. ſi ex pluribus. in prin.

LEX XXIII.

1 ☞ Statuto ſtante ꝙ nullus poſſit emere frumentum ſub penā, an idem de venditore ſtatutum intelligatur.

S I ego. Reſoluta vna parte 9ctus, totus 9ctus reſoluitur. h. d. ¶ Op. de l. cū emptor. ff. de reſcind. ven. Dicit gl. hoc non contingit natura acceptilationis, ſed magis ptāte conuentionis. ¶ I-
a tem op. [a]de l. ſi conuenerit. ff. de pac. Sol. gl. hic erat tres integra: ibi non. Vel tu dic br̃, quod ibi remiſit pretium animo donandi: hic non. Et eodem modo ſolue 9trium de l. ſi tibi habitationem. ff. loc. ¶ Item op. de l. ſed Celſus. §. ſi fundus. ff. d 9tb.
b emp. Sol. vt in gl. Vlti. no. [b]hanc legem ad queſt. † cauet ſtatu-
1 to, [c]quod nullus poſſit emere frumentu3 ſine licentia officialis,
c de vēditore nihil d̃t, an idem videatur ſtatutū in venditore: Hic tex. cum ſi. facit ꝙ ſic. Pro hoc. C. de indi. vidui. l. fi. vbi ſtatutū in muliere, intelligitur de viro. Pro hoc vr̃ expreſſum. C. de cupreſ. ex luc. daph. l. j. lib. xj. In 9trium facit. C. ſi quis alte. vel ſibi. l. vlti. Sed ſi rōnes legis conſideras, non eſt 9.

ADDITIONES.

a Alex. ¶ Item op. Et vide omnino Bar. poſt gl. in l. ſi conuenerit. hic alleg.
b And. Barb. ¶ Vlti. no. No. ꝙ ſtatutum loquens de venditore, h3 locum in emptore, vide Bart. in l. fi. C. de indi. vidui. Bal. in l. nemo. C. de ſacroſ. ecc. & l. ſi conuenerit. ff. de pac. hic eſt, quod ſi naturalis non ſuccedit patri, nec pater filio naturali, vide tex. & ibi Bal. in auth. l3. C. de natu. liber.
c Ale. ¶ Cauetur ſtatuto. Adde Bal. in l. vnic. §. fi. C. de cad. tol. & ibi dixi. & l. nemo martyres. C. de ſa. ſan. ec. Adde, ꝙ do. Abb. Sicu. in c. j. ꝑ gl. ibi in verb. ab excōicatione. verſ. ſcdo ex gl. ex loc. dicit, Collige ex gl. ꝙ pena appoſita in vno ex correlatiuis, non extendit ad reliquū. vbi gl. vult, ꝙ pena appoſita in vno ex correlatiuis. ſ. 9ductori, non extendat ad locatorē. Et ad idē eſt alia gl. iuncto tex. in cle. de 9ſan. & affi. vbi apponit pena 9henti matrimoniū cū moniali, & eadē pena replicat in ipſa moniali, q̃ſi pena appoſita in maſculo non habeat locum in ipſa femina 9hēte. Et vide ibi gl. in ver. 9. refert tñ ꝙ hic Bar. & in d. l. fi. t3 9̃triū. Vñ facit diſtin. no. & 9cludit idem Ab. ꝙ aut non eſt oīno eade3 rō in correlatiuis, & non d3 pena extendi, vt p3 & no. in c. ſuper. d vſur. vbi pena appoſita mutuanti ad vſuras, non tñ extendit ad recipientē, q2 nō eſt eadē rō, vt ibi no. & ſic refert qd voluit Bart. in d. l. fi. l3 hic ſimpliciter loquat. Aut eſt eadē rō, puta vt frumentum, vel ſimile nō vendat ſub pena, & tunc eadem ſit emptori, & venditori. &c. vide ibi ꝑ eum. & vide que dixi poſt Bar. in d. l. nemo. C. de ſacroſ. eccl. & vide Pe. de Anc. in cle. j. de heret. & vide Bal. in l. j. C. de ſer. com. ma. vide Bar. in l. bona fides. ff. de ac. emp. & Bal. in l. dolum. C. de peric. & 9mo. rei ven. & Bal. in aut. qui ſemel. C. quō & qñ iudex. & vide poſt Sali. que dixi in l. ꝑperandum. §. j. C. de iudic. adde an correlatiuorum ſit idem ius, Bal. conſ. xiij. lib. ij.

De pretorijs ſtipulationibus. Tit. v.

LEX I.

P Retoriarum. Hec lex diuidit in ptes quatuor. Primo, ponit diuiſionē ſtiplōnū. Secundo, quālibet diuiſionis ꝓſequit. Tertio, d̃t qualiter debēt interponi. Quarto, ad cui9 iuriſdictionē ſpectat cognitio ſuꝑ eis. Scda ibi, iudiciales. Tertia ibi, ſtiplōnū. Quarta ibi, qd ſi ſit. ¶ Op. hic ponit p̄toria vt genus, iudicialis, vt ſpecies, ſed iſte ſunt ſpecies coequeue. l. v. ff. d ver. obl. & Inſt. de diui. ſtip. ergo male d̃t hic. ¶ Et eode3 mō op. de cōibus, Dicit gl. diuerſimode accipit iudicialis, & cōis hic, quā ibi gl. hic, & in d. l. ver. obl. & Inſt. de diui. ſtip. ꝓſequit ſuum errorem. Non. n. bñ intellexit diuiſionē ſtipul. vt dixi in d. l. v. S3 quantū ad ꝓpoſitum dico, ꝙ eodē mō accipit p̄toria ſtiplō hic, & ibi. ſ. que eſt introducta ab edicto pretoris. Ad 9triu3 dū dicis, ergo eſt ſpecies coequeua ad iudicialem. rñ. ꝙ ibi ponit diuiſio ſtiplōnum in gñe: ſed hic diuidit ſolum illa ſpecies diuiſionis ſtiplōnū p̄toriarū: & iudicialis, ibi accipit vno mō, ſc3 inuenta a Iuriſcon. vel ab alijs peritis viris, non a p̄tore: ſed hic loquit de iudiciali, hoc eſt, de inuenta a pretore, vt iudiciū ſit ratū: merito ē q edam ſpecies iſtius gñis ſubalterni, quod eſt p̄toria ſtiplō, & eodem mō dico de cōi. ¶ Item op. ꝙ ſpecies ſtiplōnū ſunt quatuor, vt hic. ibi dr̃, quod eſt vna tm̃, quare male. Rñ. ibi diuiduntur omnes ſtipulationes, hic vna tm̃

1 ☞ Stipulatio iudicialis d3 dici omnis ſtipulatio pretoria, que reſpicit effectum ſententie. Item ſtipulatio de nouo opere demoliendo.
2 Cautionalis ſtipulatio large pōt dici omnis ſtipulatio.
3 Stipulatio cautionalis a iudiciali in quo differat.
4 Stipulationes pretorie ſeu cautionales habent inſtar actionū q2 ab initio extorquemus, & principaliter peti pñt, ita etiam ſtipulatio rem ratam haberi.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN